

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “ВАСИЛ ЛЕВСКИ” с. ХИТОВО

Общ. Добричка e-mail:ouhitovo@abv.bg

Програма за предоставяне на равни възможности и приобщаване на децата и учениците от уязвимите групи

I. УВОД

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с деца и ученици от ОУ „Васил Левски” с. Хитово и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование. Тя е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички българските граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010 – 2020 г.);
- Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите (2012 – 2020 г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такива в училище, съобразно неговите лични интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи в едно училище са деца и ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени или жертва

на насилие, деца с изявени дарби, деца-сираци и полусираци, деца- бежнци, деца от различни етнически групи и др. с други идентифицирани нужди.

1. Цели

Целта на програмата за предоставяне на равни възможности и приобщаване на децата и учениците от уязвимите групи е да се осигурят условия, даващи възможност на всички деца да се обучават заедно в общата класна стая и да участват заедно в извънкласните занимания, независимо от техните способности, увреждания, заболявания, убеждения, етническа принадлежност, майчин език и т.н.

Приобщаването е процес на постоянно търсене на все по-добри начини за осъществяване на образованието, за да се отговори адекватно на разнообразието на обучаваните. В този план различията се приемат позитивно като стимул за подобряване на образованието на деца и възрастни.

Приобщаването е разкриване и отстраняване на бариерите. То включва събиране и оценка на информацията от различни източници, за да се планира и усъвършенства политиката и практиката на приобщаването. За стимулиране на творческия потенциал и решаване на проблемите се използват различни свидетелства.

Приобщаването е присъствие, участие и успех за всички учащи се.

„Присъствието“ е там, където децата получават образование, като постоянно и редовно посещават училището, „участието“ има отношение към качеството и резултатите от посещението на училището.

Приобщаването слага особен акцент на тези групи учащи се, за които съществува риск от изолиране, изключени са от образование или са с недостатъчно добри резултати от обучението.

Системното и рационално организирано приобщаващо образование се основава на следните принципи:

- подкрепа на самостоятелната активност на детето,
- активно участие в образователния процес,
- вариативност при организацията на обучението и възпитанието,

- партньорски отношения с родителите,
- динамично развитие на образователния модел в училище.

2. Задачи

Основните задачи са свързани с обезпечаване на необходимите условия и субекти на приобщаващото образование:

1. *Културно-образователна среда за приобщаване*

Средата е източник за психично развитие за децата . Тя им влияе много по-силно и непосредствено, отколкото на възрастните, и може да изпълни своите функции, ако е достъпна, отговаря на потребностите им, разширява начините за познание на света и личностно развитие.

2. *Педагогическите специалисти*

В разнообразната палитра от фактори, обезпечавачи образователното приобщаване, съществена роля има и *отношението на педагогическите специалисти* към децата и готовността им чрез комплексни и координирани грижи да им *оказват адекватна подкрепа* за развитие.

3. *Технологии за осъществяване на приобщаващото образование*

За осъществяване на успешно приобщаващо образование всички педагогически специалисти следва да усвоят и развият нови стратегии и специфични *технологии на педагогическо взаимодействие*.

4. *Сътрудничество със семейството и общността*

Приобщаващото образование е немислимо без създаването и укрепването на двупосочни устойчиви *връзки на образователната институция и семейството* на основата на общия интерес за развитието на детето.

II. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

2.1 Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в училище с. Хитово за координатор е определена **Павлега Борисова**, който изпълнява функциите си съобразно Наредбата за приобщаващото образование.

Общата подкрепа в училище се осъществява от екип, ръководен от координатора, както и учителите. Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всяко дете и ученик. Тя включва екипна работа между учителите и родители; допълнително обучение по учебни предмети; занимания по интереси; кариерно ориентиране на учениците; осигуряване на общезитие; поощряване с морални и материални награди; грижа за здравето, включително чрез събиране на пълна информация от родителя за здравословното състояние на детето и за медицински изследвания и консултации; дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение; ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения; логопедична работа.

2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определено дете или ученик от училище. Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците за които може да се поиска оценка на способностите са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година;
- деца с хронични заболявания;
- деца в риск.

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с дете или ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация;
- рехабилитация на слуха;
- зрителна рехабилитация;

- рехабилитация на комуникативни нарушения;
- осигуряване на достъпна архитектурна среда;
- специализирани средства;
- ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите. Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, уведомява училището отдел „Закрила на детето“ към ССП по местоживееене на детето с цел да социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика. Изготвя се и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. Индивидуален учебен план се изработва и за ученици с изявени дарби.

II. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА:

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	класен ръководител, учители	
Екипна работа на учителите от даден клас	постоянен	класен ръководител, учители	при необходимост

Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до м. X	Директор	
Създаване на подходящи условия в училище и достъпна среда за ефективен образователен процес и адекватна подкрепа на всеки ученик	до 15. IX.	Директор, Учители	
Изграждане на педагогическа и специализирана подкрепяща среда за всеки ученик за осигуряване на приобщаващото образование	м. X	класни ръководители	
Награждаване на ученици	текущ	директор	при и по определен повод за поощрение
Представяне на дейности по интереси в училището	IX	учител в ЦДО	

Представяте на дейностите по интереси на СтЦРД, НДД	1. X	представители на центрoвете	при проявен интерес от страна на центрoвете
Кариерно ориентирaне и консултиране в класoвете	1. XII, 1. V	външни консултанти	
Идентифициране на ученици със СОП	целогодишно	класни ръководители, учители, логопед, ресурсен учител	
Оценка на потребности на ученици със СОП	целогодишно	ресурсен учител и екип	не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	целогодишно	директор, учители, класни ръководители	
Организиране и провеждане на „Училище за родители“	м. III	директор, екип	при желание от родителите
Стимулиране участието на деца с изявени дарби в състезания и	целогодишно	Учители	

Олимпиади			
Стимулиране участието на деца и ученици от различни етнически групи в	целогодишно	Учители	
състезания и олимпиади			
Съвместни дейности с МКБППМН	целогодишно, по график	УКБППМН, директор, районна администрация	
Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда	по график, заложен в план за квалификация	директор, учители, председатели на МО	

II. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и училищната общност. Всички участници в образователния процес (семейство, детска градина, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.